

アイヌタイムズ

第 46 号

2008 年 11 月 17 日 (月) アイヌ語ペンクラブ

El AinuTimes n-ro 46 eldonita en la 17-a de nobembro 2008
aŭtoro: JOKOJAMA Hirojuki

Senzyuuminzoku samitto

(La ajnua [t.e. aina] lingvo)

G8-samitto an etok ta, 2008 pa 7 cup 1 to wano 4 to 7 pakno, Aynumosir orta, *Nihon* neya usa oka mosir neya oro wa 2008 *senzyuu-minzoku* utar iyorot pa wa "*Senzyuu-minzoku samitto*" Aynumosir 2008 an ruwe ne.

7 cup 4 to ta, *Sapporo* or ta ne *kaigi* an wa, okake ta *G8* eun a=sanke kanpi *kopî* a=en=kore wa ku=nukar kusu, ne oruspe ku=nuye kusu ne.

Oro ta, tu mosir ikasma wan mosir or un, tu *minzoku* ikasma hotne *minzoku* iyorot ruwe ne. Ne mosir anakne, Aynumosir(*Hokkaidô*), *Utinaa* (*Okinawa*), *Nihon*, *Amerika*, *Kanada*, *Hawai*, *Guamu*, *Oosutoraria*, *Banguradessyu*, *Firippin*, *Noruwee*, *Mekisiko*, *Guatemala*, *Nikaragua*, *Taiwan*, *Aotearoa* (*Nyuuziirando*) ne ruwe ne.

Aynumosir 2008 anakne, *Biratori*, *Nibutani*, *Sapporo* or ta an wa, 1500 pakno an utar iyorot ruwe ne.

Senzyuu-minzoku utar anakne, kamuy tura ayuno ene oka yak pirka hi uturano uneno eyaykosiramsuypa kusu, ukoramuosma wa oka ruwe ne.

La pinta konferenco por indiĝenaj popoloj

(Esperanto)

Antaŭ G8 pinta konferenco, ekde la 1-a de julio 2008 ĝis la 4-a, en Aynumosir (Hokkajdo) kiu estas lando de la indiĝena popolo ajnuo ekde malnova tempo, la indiĝenaj popoloj el Japanio kaj aliaj landoj kunvenis, kaj okazis la pinta konferenco por indiĝenaj popoloj en Aynumosir (Hokkajdo) 2008.

Post la lekcio en la Konferenco okazinta en la urbo Sapporo (Satporo ajnue) en la 4-a de julio oni disdonis kopiojn de proponaj paperoj al G8. Mi klarigas ĝin.

Tie partoprenis 22 gentoj de 12 landoj (ŝtatoj).

La landoj (ŝtatoj) estas Aynumosir (Hokkajdo), Uĉinâ (Okinavo), Japanio, Usono, Kanado, Havajo, Guamo, Aŭstralio, Bangladeŝo, Filipinoj, Norvegio, Meksiko, Gvatemalo, Nikaragvo, Tajvano, Aotearoa (Nov-Zelando).

Aynumosir 2008 okazis en la urbeto Biratori, la vilaĝo Nibutani kaj la urbo Sapporo. Kunvenis ĉirkaŭ 1500 homoj.

Indiĝenaj popoloj akordiĝis unu kun alia pro similaj pensoj, kiel homoj vivas bone kun diaĵoj.

Ne "samitto" aynu utar esanniyo wa an pe ne.

G8-samitto an hi ta *senzyuu-minzoku* uwekarpa wa, G8 or ta a=ewkoysoytak oruspe nu wa, *senzyuu-minzoku* makanak iki yak pirka ya eyaykosiramsoyupa ruwe ne.

newaan uwekarpa tanepo easir an pe ne.

G8 eun a=sanke kanpi ka ta usa okay pe a=nuye wa an korka, tane *gengo* oruspe ku=nuye kusu ne. Kasi ta ene a=nuye hi; "Tane *senzyuu-minzoku* kor *siminteki*, *seiziketi*, *keizaiteki*, *bunkateki*, *syakaiteki-kenri* wenna a=kar wa oka ruwe ne.

Senzyuu-minzoku kor *syuudanteki-aidentitî* ka a=kopan ruwe ne.

Orowano, *senzyuu-minzoku* kor itak ne yakka kor puri ne yakka cancanku yakun, mosir epitta oka *bunkateki*, *gengoteki-tayousei* ne yakka cancanku nankor." sekor a=nuye wa an.

Ne kanpi ka ta 21-*koumoku* oruspe a=nuye wa an ruwe ne.

Oro ta, 15-*zyou* anakne *gengo* oruspe ne wa, ene a=nuye hi; "*Senzyuu-minzoku* utar oka uske ta naa *bunka-sentaa* neya *hakubutukan* neya a=kar yak pirka.

Tabunka-kyouiku neya tu *gengo-kyouiku* neya a=ki wa, teeta yukar neya uwepeker neya a=epakasnu yak pirka.

Kor itak naa a=epakasnu kuni *kyouiku-kikan* a=kasuy yak easirki p ne." sekor a=nuye wa an.

21-*zyou* anakne *Nihon* oruspe ne wa, ene a=nuye hi; "*Nihon-seihu* aynoutar tura ukasuy wa, *Kokuren-sengenNihon-kokunai-hou* ne kar wa neno iki yak pirka.

Aynoutar *senzyuu-minzoku* ne kuni ramuosma hi a=nuye kanpi (*ketuigi*) pirasa wa, *seisaku* ka asinno kar wa, sinep pisno pirkano usa okay pe ki yak pirka.

Ne *ketuigi* oruspe naa a=ewkoramkor kuni a=kar *yuusikisya-kondankai* or ta *iin* tupesaniw an ruwe ne.

Korka, oro un aynu sinen takup an wa kusu, *seihu* ci=kocaranke ruwe ne.

Ne *yuusikisya-kondankai* or un *iin* anakne, arkehe akkari aynoutar ne yak pirka." sekor

La "pintan konferencon" planis kaj plenumis ajnuoj.

Kiam okazis G8 pinta konferenco, indiĝenoj kunvenis. Kaj aŭskultinte problemon konferencan ĉe G8, ili esploris, kion fari.

Tia konferenco ĉi-foje estas unuafaĵo.

Oni diskriminacias la indiĝenojn kaj ne zorgas ilian lingvon kaj kulturon.

Oni rifuzas iliajn kolektivajn identecojn.

Kaj se malaperas iliaj lingvoj kaj kulturoj, malaperas la kultura kaj lingva diverseco en la mondo."

En la proponaj paparoj estas skribita la aferoj de 21 partoj.

En la 15-a artikolo en ĝi troviĝas afero pri lingvo. Estas jene: "Estas bone, ke oni plu faras la kulturalan centron, la muzeon kaj aliajn en vivejoj de indiĝenoj.

Estas bone, instruante multajn kulturojn kaj dulingvon, oni instruas iaman ajnuan eposon (Jukar-on) kaj ajnuan malnovan rakonton (Uŭepeker-on).

Oni devas helpi edukan organizon por plie instrui ilian lingvon."

La 21-a artikolo estas afero pri japano kaj skribita jene: "Esta bone, ke la japana registaro enmetas la deklaron de UNO en enlanda leĝo kunlaborante kun ajnua gento.

Estas bone, ke oni disvastigu la (rezoluciajn) paperojn skribitajn, ke oni akceptis ajnuan genton kiel indiĝeno.

Kaj troviĝas 8 konsionanoj en interkonsiliĝa kunsido de inteligentulo farita por plie konsiliĝi pri afero de la rezolucio.

Sed tie troviĝas nur unu ajnuo, tial ni protestu al la registaro.

Estas bone, ke ajnuaj estas pli ol duono de la komisionanoj de la kunsido.

a=nuye wa an.

6-*zyou* orta ene a=nuye hi; "*Sekai* or wa *senzyuu-minzoku* kor itak somo cancanké kuni, *Maori* neya oya *minzoku* neya ene iki hi a=eykoysampa wa, *senzyuu-minzoku* kor itak pirkano ye kuni '*Gengo no tori no su gakkou*' neno an *gakkou* a=kar ro." sekora a=nuye wa an. Iyotta iyosno ene a=nuye hi; "*Kokuren-sengen* neno iki=an yakun, *senzyuu-minzoku* patek somo ne, usa oka utar or ta ka, *tikyuu* or ta ka pirka p ne ruwe ne.

Senzyuu-minzoku kor itak ani ukoysoytak wa, kor puri ukeskor easkay yakun, *sekai* or un *bunka-isan* naa pirkano oka nankor.

Senzyuu-minzoku kor *keizaiteki*, *bunkateki*, *seisinteki*, *syakaiteki*, *seiziteki* *sisutemu* inne utar turano urespa yakun, powtari orta ka sanmippowtari orta ka, naa poronno pirka *mirai* hoppa easkay nankor." sekora a=nuye wa an.

Aĉetu nian la ajnuan gazeton "Ainutimes", ni petas.

Abonkotizo: 1500 enoj 4 numere (nur ajnua versio),

2300 enoj 4 numere (ajnuaj kaj japanaj versioj)

Varbu la ajnu-lingvaj kontribuoj de legantoj, ni petas.

La temo, la formo, la paĝoj estas libera, kaj ni povas helpi viajn komponaĵojn.

(Kontakto) Poŝtkodo: 047-0033,

Adreso: HAMADA Takaŝi

1-32-136, Tomioka, Otaru-ŝi, Hokkajdo,

e-poŝto: otarunay@yahoo.co.jp (japane),

TTT-ejo: <https://otarunay.at-ninja.jp/taimuzu.html> (japane)

Se vi kontaktu Esperante, jene.

e-poŝto: hokkaido_esp_ligo@yahoo.co.jp (Hokkajda Esperanto-Ligo)

rim.) La eldonrajto de AinuTimes apartenas al Ajnu-lingva PEN-Klubo.

rim.) 1. Ruĝa litero estas ajnu-lingva.

2. Ruĝa kaj kursiva litero estas la pruntovorto originanta el la japana lingvo.

3. La pruntovorto estas skribita laŭ la maniero "[99-siki roomaji \(japane\)](#)" de japana latina litero.

4. Verda litero estas Esperanta.

La 6-a artikolo estas afero pri lingvo kaj skribita jene: "Por ne malaperi indiĝenajn lingvojn disde la mondo, imitante maorian aŭ alian gentan penson, ni faru lernejojn kiel "lernejo de nesto por lingvo", ke oni instruas indiĝenon pri sia lingvo por povi paroli bone.

La plej laste estas skribita jene: "Se oni faras kiel la deklaro de UNo, tio estas bona ne nur por indiĝenoj sed ankaŭ por aliaj homoj kaj terĝlobo.

Se indiĝenoj parolas siajn lingvojn kaj zorgas pri siajn kulturojn, la mondaj kulturaj heredaĵoj fariĝas pli bonaj.

Se indiĝena ekonomia, kultura, spirita, socia, politika sistemo kunekzistadas kun multaj homoj, oni povas postlasi pli multajn bonajn estonotojn al iliaj gefiloj kaj nepoj.